

BÁCSMEGYE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPESTEN, Teréz-körut 2.
 Fiókiadóhivatalok: Zomborban: Gombos E. Berta
 dohánytőzsdéjében. Ujvidéken: Schäffer Péter könyv-
 kereskedésében. Szabadkán: Braun Adolf nyomdá-
 jában. Bácsalmáson: Rosenberg A. cégnél.

Lapvezér:
LATINOVITS PÁL.
 Főelős szerkesztő:
PETŐ LAJOS.

Előfizetési árak:
 Egész évre 12 K. — Fél évre 6 K. — Negyed évre 3 K.
 Tanítóknak, aljegyzőknek, irnokoknak, földműveseknek és szeré-
 nyebb javadalmazású hivatalnokoknak évi 8 kor., félévre 4 kor.,
 negyedévre 2 kor.

Megjelenik minden pénteken.

Lapunk előfizetőit tisztelettel kérjük,
 hogy az előfizetési díjat mielőbb
 küldjék be.

Levelek és pénzek csakis

„BÁCSMEGYE” kiadóhivatala
 BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRUT 2.
 címre küldendők.

Politikai egyveleg.

Állítólag Ferenc József a legalkotmányosabb uralkodó. Könnyű neki, mert a magyar nemzet a legloyalisabb alattvalóság. 1867. óta nem volt olyan névnap, paszita és disznótor, melyen felállva nem mondtak volna reá felköszöntőt. Éljen a király! . . . Persze, kiki a költővel gondolkozott: de csak addig éljen, míg a honnak él. Hogy is éltetne olyan királyt, ki nem a honnak él?!

Alkotmányos uralkodás! . . . Mi is ez? . . . Olyan állapot, melyben a fejedelem az alkotmányt, melyre megesküdött, minden pontjában, minden kuliszatitok nélkül az utolsó betűig megtartja, mely által egybeforr népével, egy óhajításuk, egy céljuk van: az ország boldogítása, felvirágoztatása. Azt természetesen fel sem szabad tételezni, hogy egy fejedelem esküszögővé lenne. Hisz egy jóra való kaszinóból még azt is kinézik, akit hazugságon kapnak. Hát még egy esküszögő minő ítélet alá tartozhatik. Pláné, ha az még fejedelem is! Pedig erre is volt szomorú példa. Erről beszél a várnai szerencsétlen ütközet is, Hunyady László tragédiája is. Ezért talán jobb is volna minden olyan esküt kasszálni, ami a

jövőre vonatkozik, csupán a multa vonatkozókra hagyni meg. Mert csupán azt lehet eskü-bizonyosra venni, ami megtörtént, de azt nem, ami ezután fog történni. A jövőre vonatkozó eskü az öröklés ódsisága. Ugy látom, hogy a civilizált kor nem is fektet rá nagy súlyt. Olybá tekintik, mint az ősről öröklött grispint, mely divatos ruhadarab volt egykor, ma pedig a méhesben vacokra kidobott holmi. Hogy esküdhetik valaki a jövődökre? . . . Hiszen örökös változásnak van kitéve az ember. A józan részegessé lehet, a takarékos pazarlóvá, a szelid verekedővé, a tigris bárányá, s megfordítva. A legszebb arcot elboríthatja a ragya. Még a szeretet sem állandó, sokszor változik gyűlöletté. Hogy esküdhetik hát két ember arra, hogy holtig szeretik egymást. Mennyi ezerféle ok állhat elő és áll is elő, annak elpárolgására. Miért hát esküszögésre hajtani sokakat?! Nincs is haszna a jövőre tett eskünek. Sohse láttam olyan hivatalnokot, ki csak azért szolgált hiven, vagy azért nem sikkasztott, mert esküt tett, és sohase hallottam házaselekről, hogy azért nem nyulok a máséhoz, mert megesküdtem, hogy nem.

Mondok hát, hogy még a fejedelmek is szegtek már esküt. Elég szomorú s elég demoralizáló az alattvalóságra. A mi királyunk is megesküdött az alkotmányra. Hiszem, hogy meg is akarja tartani. De sehogy sem fér az én laikus fejembe, hogy mért mond hát vétőt olyanokra, amikre alkotmányos joga van a nemzetnek? Például nem engedi az önálló vámterületet, az önálló bankot, a magyar hadserget, nem jön az országba félévi lakásra, nem csinál magyar udvartartást, a katonaságot nem az államének deklarálja, hanem »az én hadseregemnek«. Nem fér a fejembe, hogy a

magyar minisztereknek mér kell Bécsbe szaladgálni magyar ügyekben. Az alkotmány szerint a kormányt a többségi pártból kellene alakítani, de ha Bécs nem akarja, hát nem alakít, s az ekként előálló chaoszból házfelosztással próbál kibontakozni, s ha az új választás nem az ő akaratának ad többséget, ismét új választást rendel, mely mindaddig ismétlődik, míg az ő tetszése szerinti többség nem kerül ki. Ez aztán furcsa alkotmányosság. Nem egyéb, mint a király akaratának a nemzet akaratára fölé emelkedése, s így az alkotmányosság nem egyéb, mint magyar nadrágba öltözött abszolutizmus. De ezért nem a fejedelmet okozom. Minden emberben meg van az arra való hajlandóság, hogy minél több jogot és hatalmat ragadjon magához. Nem az a hibás, aki magához ragadja, hanem az, aki engedi. Mit is mond Cassius:

Miért volna hát Césár zsarnok? Szegény? . . .
 Tudom nem volna ő farkas, hanem
 Mert látja, hogy a rómaiak juhok,
 Nem volna ő oroszlán, csak magunk
 Őzek nem volnánk.

Hát mindezek majd csak rendbe jönnek, hanem az igazán bosszant, hogy a XX-ik században is bálványt imád a civilizált világ, s ennek sem a bálvány az oka. Mert eltekintve bármely fejedelem személyétől, nem bálványimádás-e az a hasonmászó stílus, melyben kormányférfiak a fejedelem előtti megjelenést adják tudtul. Semmi önértet, semmi férfiaság, semmi meggondolása annak, hogy öbennök ott egy nemzet van képviselve, s hogy nem a nemzet van a fejedelemért, hanem a fejedelem a nemzetért. Így fejezik ki magukat: előterjesztéseimet elfogadni *kegyeskedett*, és megbizni *méltóztatott* stb., más helyen meg:

Jönnek mind . . .

Ha kihamvad a nap aranyugára
 S a méla, szürkefátyolos alkony
 Ragyogást, fényt sejtelmes ködbe von,
 S alak elvész a mélyülő homályba.

Ilyenkor, ha a lélek vágyva figyel,
 S az ajk hallgat, ilyenkor — beszél a csend:
 Az emlékezés halkán elém leng
 A meghalt mult kísértő lelkeivel.

. . . Egynek fején hervadt rózsza koszoru . . .
 Szemében hordja éjét sötét vádnak,
 A másik, az az édes gyermekarcu . . .

Jönnek mind . . . Borus, komoran körülállnak
 S hallom mindnek, mint vádol néma szája:
 »Te nyomorult lélek! Te gyáva! Gyáva!«

M. Radich Jolán.

A megelevenült kép.

— Eredeti tárca. —

Írta: Büchler József.

Egy barátom mondta el az alábbi sajtás-
 gos históriát, amikor nemrég nála jártam, és őt
 egy régi, de művészi kéztől származó festmény

előtt ülve találtam. Ott ült egy nádszéken és ábrándos szemekkel nézte, nézte a szép képet, mely egy gyönyörűséges barna kis leányt ábrázol, amint tünődve néz bele a világba.

Mintha álomból, szép álomból ébredt volna az én barátom, mosolygó ajakkal nézett reám, midőn a lány szőnyegen a háta mögé kerülve, vállára tettem kezemet.

— Hát te mit tanulmányozol ezen a régi képen? Már vagy három évtized óta lóg itt ez a kép és csak ma jut eszedbe ily csodálattal nézegetni?

Nem felelt mindjárt. Majd reám, majd a képre emelte szemét. Meglátszott rajta, hogy mondani szeretne valamit, de önmagával tanakodik még, hogy mitévő legyen. Fürkészőleg, mélyen nézett a szemembe, majd egy mellette levő másik nádszékre ültetett s aztán elkezdett beszélni. Beszédközben szeme egészen átszelle-
 múlt, arca hol elhalványult, hol pedig megint kitüzesedett. Nem voltam tisztában a helyzettel, hangosan álmodik-e az én barátom, vagy pedig láza van-e és e lázas állapotában mondja el nekem a kép históriáját. Arcáról hol végtelen boldogság és menyei érzelmek sugároztak, hol megint keserű csalódás és sötét kétségbeesés rítt le.

De engedjük őt szóhoz jutni.

Halkan kezdte de aztán nekimelegedett, oly hévvel beszélt, mintha csakugyan tény, megtörtént valóság volna eme történet s nem beteges, lázas képzelődés. . . .

— Látod édes barátom neked, de csak neked elmondom. Igaz barátot én mást ugyse tudok, mint csak téged. Oly jó voltál mindig

hózzám, osztoztál örömömben, bánatomban. Mások, de képmutatók is megcselekedték ezt velem — időlegesen. amikor önérdékből baráti arcukat mutatták felém — de azután elfordultak tőlem, elhagytak, sőt sokszor azok alkéért életemet adtam volna, a kiknek nagy szolgálatakat is tettem, ha érdekük úgy kívánta, még ellenségeimnek is fölcsaptak. De te mindig egyformán szerettél, soha el nem hagytál, benned igaz férfira, hú barátira ismertem, akihez az őszinte, az igaz benső barátság széttephetetlen kötelékei fűznek, neked elmondom az én nagy titkomat de csak neked, és más senkinek ezen a világon. És te baráti kebledbe fogod zární ezt a titkot, nem szomorítasz meg azzal, hogy tovább adod, te hallgatod szívesen, meg azt, a mit neked most el fogok mondani: Hisz' oly jól esik, hogy van valakim, a kinek kiönthetem zaklatott szívem háborgó érzelmeit, hogy benned tántoríthatatlan hűségű, igaz barátot bírok, a kivel közölhetem ezt az én évtizedeken keresztül őrzött, édes titkomat; ha te nem lennél, nem volna senkim, a kinek azt elmondhatnám, s a pusztá gondolat, hogy ily elhagyottan, egyedül volnék kénytelen tovább vinni magammal e titkot, elsoványosana vagy megörjítene engem.

Ít megállott, reá nézett újra s mintegy engedelmet kérve a képre, s miután egy sóhaj szállt fel lelkéből, ismét folytatta.

— Messze idegenben, még gyermekkoromban kaptam e képet, s azóta mindig tiszteletben tartottam, magammal vittem, szobámban helyeztem el, — soha még csak egy pillanatra sem váltam meg tőle. Egy bájos kedves kis leányt ábrázol — azt sem tudom, ki legyen, s mégis . . . mégis

igen *kegyesen* fogadott. Teringettél! . . . hol van ehhez képest az Isten, kitől így kérünk: add meg a mi mindennapi kenyérünket, de szabadíts meg a gonosztól?! . . .

Hát mindezek aprólékos betegségi tünetek; de az apró tünetek rontják meg a vért, az apró bajok elhanyagolásából támad az egész szervezet betegsége.

En azt óhajtom, hogy mindenki tisztelje, becsülje, a királyt (ha azt megérdemli), de aki nála jár, beszél vele, vagy ír róla, hát cselekedje ezt ne hason, hanem fölemelt fővel, s egy nemzet képviselőjéhez méltó férfias önérzettel.

Végre megemlítem, hogy Wekerle harminczkétszer volt a királynál a lefolyt évben. Azt hiszem vele is megtörtént, ami Moczárt Jánossal a Napoleoni háborúkban. Ez a Moczárt kötéllal fogott önkéntes volt, máskülönben jóra való földmives, de ki nem állhatta a háboruszkodást. Így aztán, mint az első sortűz eldörrent, hasravágódott s csata után őt is felszedték a sebesültekkel s viték a kórházba. Napoleon minden csata után meglátogatta a kórházat, kikérdezte a betegeket: hogy hívják, mi a baja, hová való? stb. Moczárt is híven megfelelt. A második csata után, megint csak a kórházban volt Moczárt. Napoleon ismét kikérdezte a sebesülteket. A harmadik csata után ismétlődött a látogatás. De amint a kórházba belépett, s meglátta a megrögzött sebesültet, messziről rákiáltott: hát kend Moczárt, már megint itt van?

Hetesy Viktor.

Az őszi vaczi jegyzőválasztás.

A Bácsmezei Községi Jegyzők Egylete hivatalos lapjában az egylet elnöke az őszi vaczi jegyzőválasztással kapcsolatosan a következő fel-tűnő és az illetékes körök figyelmére méltán igényt tartható cikket irta:

»Mint ismeretes, Zsupanszky Lyubomir őszi vaczi jegyzőt a vármegye törvényhatósága saját kérelmére még m. év december 15-én hozott határozatával nyugdíjazta.

Bár az ilyen határozat csak a felebezési határidő leteltével válik jogerőssé, következésképpen az így megürült állásokra a pályázat csakis ezen határidő leteltével irható ki, a zombori járás főszolgabírája ezen üresedésbe jött állásra a pályázatot már a jegyzői nyugdíjválasztmány javaslatára, tehát a törvényhatósági határozat meghozatala előtt, és tekintet nélkül a felebezési határidőre, legott kiírta és ezen feltűnő és szokatlan gyors eljárásnak volt köszönhető

szeretem imádom ezt a képet, s tudom ha meghalok majd, velem jön ez a kép . . .

— A diákevek elmúltak, be léptem az életbe, küzdöttem, dolgoztam, fáradtam, — sok örömben volt részem de még több bánatban, meg szenvedésben. Életem hajójának vitorláit gyakran dagasztották a legszebb s biztató remények lágy szellői, de mindmegannyiszor csalódtam, a viharlított vitorlák foszlányokra tépődtek, s hajómmal most itt állok a tenger közepén. Csöndes marad-e, nem veri-e fel a vihar a bős hullámokat, — partot fogok-e még érni, vagy elpusztulok-e itt a mélységben, — nem tudom.

— Munkálkodásom, fáradozásom, küzdelmem nem nyújt egyebet, mint azt a mindennapi kenyeret, holott mások, henyélők hülyék, gonoszok és elvetemültek aranyban vájkálnak és megcsömörülnek a tulságos jólétől, usznak a boldogságban, a mikor én így nyomorgok, — az élvezetekből ki nem fogynak a mikor én verejtékes arccal csak nélkülözésre maradok kárhoztatva.

— Sok szenvedésen mentem keresztül. Magamba zártam. A kikben legjobban biztam, azokban leginkább csalódtam. A kiket szerettem, azok gyűlöltek, a kiket segitettem azok üldöztek. A kiknek edessé akartam tenni az életet, azok megkeserítették az enyémet.

— Így múltak az évek, hosszú évek. Egyik évtized a másikat követte, nem vagyok még öreg de reményeket ez élthez már alig fűzők, mert a sors megtanított a lemondásra.

(Folytatása a jövő számban.)

hogy az őszi vacziak már e hó 5-én kaptak választás utján új jegyzőt.

Hogy ezen állásnak ennyire sürgős betöltésénél a járási főszolgabíró milyen indokok vezették: ezuttal nem kutatjuk azokat a körülményeket sem, amelyek a járási főszolgabíróra arra is ösztönözték, hogy ezen a vármegyében dotált jegyzői állásra egy ügyvédet választott meg két olyan »strohmannal« akiket a jegyzői karból kényszerített erre az immoralis szerepre.

De kérdezzük: járása és a jegyzői kar érdekében járt-e el a zombori járás főszolgabírája akkor, a midőn ezen legjobban dotált és jövedelmező jegyzői állásra megválasztott egy olyan zombori ügyvédet, — tehát idegen törvényhatóságbeli egyént — aki Zomborban ügyvédi praxisból existálni nem tudott és sem a vármegyével, sem a zombori járással semmiféle nexusban nem állott soha; akinek sem érdemei, sem olyan egyéni kvalitásai nincsenek, amelyek hivatják, a jegyzői kar sérelme nélkül egy nagy községnek kiváló adminisztrációjára.

Kétségtelen tehát, hogy ezen aktussal ezen vármegye érdemes jegyzői és aljegyzői karán nem menthető nagy jogsérelem esett meg, és így érthető az a nagy konsternatio, mely ebben a nagy statusban méltó telháborodást és nem mindennapi izgalmakat okozott.

Elismerjük, hogy a főszolgabíró eljárása akkor, amidőn a megürült állásra három kvalifikált egyént jelölt, törvényes; nem tehető törvényes kifogás az ellen se, ha jelöltjei esetleg csak a tiszteletreméltó ügyvédi karból is kerülnek ki. De akkor, amidőn a járás első tisztviselőjének egyik főbb kötelessége járásának érdekeit elősegíteni és istápolni, de ezt a kérdést csak »strohmannok« segítségével képes megoldani: ottan a járási érdek szolgálata csak alárendelt kérdésnek látszik lenni.

Nyilvánvaló, hogy ezen kérdés megoldásával a járási főszolgabíró sem községének, sem alája rendelt jegyzők érdekeit lelkiismeretesen nem latolgatta, mert hisz manapság már mindenkinek van tudomása azon nap-nap után felhangzó panaszokról, hogy jóra való községi segédszemélyzet ritkább már a fehér hollónál, mert az aljegyzők még deresedő fejfel sem juthatnak jegyző álláshoz, 800—1200 koronás fizetésből tiszteségesen megélni képtelenek.

Ilyen példák után csak hülyék fognak még erre a rögs pályára vetemedni.

Leikiismeretbéli kérdés továbbá az is: méltányos és igazságos-e ezen immár teljesen kihasznált értékes munkaerőket előmenetelüktől ilyen eszközzel megfosztani, pusztán baráti szívességgért.

Manapság már nincsen e megyében járás, amelyben a járási főszolgabírák ezen agyon-sanyargatott aljegyzők érdekében messze menő agitációt atyai gondoskodással ki ne fejtenének és ime csak a zombori járásban vannak olyan eldoradói állapotok, ahol éhező és előmenetelért esdő kötelességtudó jegyzők és aljegyzők nincsenek.

Végül reá kell térni arra a faktumra is, hogy az őszi vaczi jegyzői állásból egy olyan tiszteletreméltó egyént távoztott, aki mint jegyző is magasan kivált kartársai közül és a jegyzői karnak sok tiszteletet és becsületet szerzett. Erthető tehát, hogy ezen így megürült szép állásra sok érdemes jegyző is reflektált jogos ambícióval.

És ime a legszebb remények összeomlottak a zombori járás főszolgabírájának ügyvéd baráti érzelmei folytán.

Félünk, hogy ilyen rendszerrel kiölik a legsúlyosabb viszonyok között is mindig helyt álló jegyzői karból a becsületes kötelességérzést és a lelkesítő ambíciót — miért is kötelességünknek tartottuk a vármegyei tényezők méltányos igazságérzetét és figyelmét ezen tartatlan anomáliákra itt is felhívni.*

Teljesen osztjuk a cikkben kifejezett fölfogást és magunkévá tesszük az alapgondolatot, hogy a községi jegyzők személyi vonatkozású ügyek intézésénél idegen, a kar méltóságát és a köz érdekeit veszélyeztető befolyások ne érvényesülhessenek és hogy a jegyzői karnak az egyes állások betöltésénél való jogosult kívánalmi figyelembe veendő. Ez általánosságban föltétlenül helyes és igazságos álláspont.

A jelen esetben azonban olyan körülmények játszottak közre, melyek a választást vezető főszolgabíró eljárását igazolják. Tudomásunk szerint ugyanis Őszivác község lakossága nevében nagyobb küldöttség kereste föl a főszolgabíró s arra kérte, hogy dr. Bikár Nenádót, akinek a községben tömérdek hive van, jelölje. A járás vezetőjének tehát — eltekintve a törvény által

biztosított jogától — erkölcsi kötelessége volt, a közhangulat előtt meghajolni s dr. Bikárt jelölni. A főszolgabíró csak abban az esetben követett volna el hibát, ha a helyi érdekeket figyelmen kívül hagyva, mellőzte volna azt, akit a község jegyzőjének óhajtott.

Egyébként — ismételjük — mi se szeretjük, ha a jegyzői állásokat más osztályhoz tartozóknak juttatják.

Vármegyei közigazgatási bizottsági ülés.

— Saját tudósítónktól. —

Zombor, 1910. jan. 5.

Bács-Bodrogvármegye közigazgatási bizottsága ma tartotta ifj. Vojnits István elnöklésével ezidei első rendes ülését, melyen a következő jelentéseket terjesztették elő:

Popp György min. tanácsos, kir. pénzügyigazgató jelenti:

Befolyt egyenes adóban: Az 1909 évi december hóban befizettetett 582,799 korona 55 fillér. Az 1908 évi december hóban 591,331 kor. 12 fillér. Az elmúlt hóban kevesebb 8531 kor. 57 fillér. Az 1909 évi január hó 1-től december hó végéig befizettetett 9,964,889 korona 96 fil. A mult év hason időszakában 10,117,399 korona 11 fil. Ez évben kevesebb 152509 korona 15 fil.

Hadmentességi díjban: Az 1909 évi december hóban befizettetett 31,102 korona 81 fil. Az 1908 évi december hóban 33,343 korona 30 fil. Az elmúlt hóban kevesebb 2240 korona 49 fil. Az 1909 évi január hó 1-től december hó végéig befizettetett 196,163 korona 33 fil. A mult év hason időszakában 173,160 korona 68 fillér. Ez évben több 23002 korona 65 fil.

Bélyeg- és jogilletékben: Az 1909 évi dec. hóban befizettetett 317,055 korona 17 fillér. Az 1908 évi december hóban 180,764 korona 66 fillér. Az elmúlt hóban több 136,290 korona 51 fillér. Az 1909 évi január hó 1-től december hó végéig befizettetett 3,291,637 korona 14 fillér. A mult év hason időszakában 3,156,795 korona 55 fil. Ez évben több 134,841 korona 59 fil.

Fogyasztási és italdobban: Az 1909. évi december hóban befizettetett 102,256 korona 35 fil. Az 1908 évi december hóban 105,916 korona 65 fil. Az elmúlt hóban kevesebb 3660 korona 30 fillér. Az 1909 évi január hó 1-től december hó végéig befizettetett 1,279,053 korona 88 fil. Ez évben több 11012 korona 24 fillér.

Tanítói nyugdíjban: Az 1909 évi december hóban befizettetett 8353 korona 01 fillér. Az 1908 évi december hóban 3977 korona 18 fillér. Az elmúlt hóban több 624 korona 17 fil. Az 1909 évi január hó 1-től december hó végéig befizettetett 133,481 korona 73 fillér. A mult év hason időszakában 90359 korona 51 fillér. Ez évben több 44122 korona 22 fillér.

Országos betegápolási pótdobban: Az 1909 évi december hóban befizettetett 29428 korona 02 fillér. 1908 évi december hóban 29897 korona 77 fillér. Az elmúlt hóban kevesebb 469 korona 75 fillér. Az 1909 évi január hó 1-től december hó végeig befizettetett 411,258 korona 75 fillér. A mult év hason időszakában 417,018 korona 25 fillér. Ez évben kevesebb 5759 korona.

Az elmúlt hóban engedélyezett fizetési halasztás 6 esetben és időleges házadómentesség 170 esetben.

Dr. Pavlovits Simon kir. tanácsos megyei főorvos jelenti:

Az általános egészségügyi viszonyok e hó folyamán majdnem ugyanazon nívón maradtak mint az előző hóban, tekintettel főleg a *hagymáz és roncsoló toroklob* fellépési terjedelmük aggályos voltára; meg a többi hevenyfertőző kórok melyek közül csak kettő — *kanyaró és vörheny* észleltetett — határozott *javulást mutatnak*. A közegészségügyi helyzet komplikálódott még némileg az ezen időszak kedvezőtlen időjárásának behatása alatt rendszerint fellépni szokott *influenzával*, mely leginkább a légzőszervek hurutos és lobos bántalmaival jár.

A védelmi intézkedések az egészségügyi hatóságok éber felügyelete alatt mindenütt teljes akcióban voltak és habár a járvány — ragályos kóroknak rövid időközben való elfojtása nem sikerült, amint ily foku eredmény nem is volt várható — mindazonáltal a *permanenciában tartott óvintézkedések az artézi kutak létesítési ügyének új lendületet adott.*

A hevenyfertőző kórok közül fellépett: a *roncsoló toroklob* 30 községben; megbetegedett 318, meggyógyul 251, meghalt 57, ápolás alatt maradt 10;

a *vörheny* 10 községben; megbetegedett 63, meggyógyult 48, meghalt 5, ápolás alatt maradt 56; a *hagymáz* 26 községben; megbetegedett 295, meggyógyult 164, meghalt 75, ápolás alatt maradt 56;

a *kanyaró* 4 községben; megbetegedett 11, meggyógyult 8, meghalt 3.

A *tisztaistvánfalvi* és *ujsziváci* ujonnan engedélyezett személyes üzleti jogu *gyógyszertárak* kellőleg felszereltetvén, általa megvizsgáltattak és a közforgalomnak átadattak.

Kézigyógyszertár dr. *Sticker* Péter vepródi községi orvosnak adományoztatott.

Sztankovits György műszaki tanácsos, az államépítészeti hivatal főnöke jelenti:

A tvh. közutak és az azokon lévő műtárgyak állapota kielégítő.

Az 1909 évi fentartási kavicsszállítása befejeztetett, felülvizsgáltatott és nagyrészen átvételt.

Az állami beruházásból engedélyezett utépítési munkák a beállott kedvezőtlen téli és esős időjárás miatt az összes vonalakon szüneteltek és a törvényhatósági közutakon csakis a rendes utféntartási munkák lettek az utkaparók és segédnapszámok által végezve.

A megállapított utépítési program szerint 1910. évben az állami beruházási hitel terhére folytatólag kiépítendő tvh. közutakra vonatkozólag a helyszíni felvételek nagyrészt megejtettek, annak alapján a műszaki műveletek részben elkészítve a kereskedelemügyi ministeriumhoz felterjesztettek, ahonnan azok jóváhagyva az építés a vármegye által felveendő kölcsön terhére engedélyeztetettek.

Végül van szerencsém tiszteletteljesen jelenteni, hogy az államépítészeti hivatal a titeli állandó közúti és vasúti közlekedésre szolgáló Tiszahidnak és azzal kapcsolatos létesítmények tervét és költségvetését elkészítette és jóváhagyás végett a kereskedelemügyi m. kir. minister urhoz felterjesztette melynek alapján az 1890. évi I. t.-cikkben előirt helyszíni bejárás lesz elrendelhető.

Faragó János kir. tanfelügyelő jelenti:

A vallás- közokt. min. *Korbai* Krisztina *óverbácsi* áll. ovónőt a *bácsufalusi* áll. ovódához hasonló minőségben áthelyezte és az így megüresedett állásra *Takácsné* Berényi Ilona okl. ovónőt kinevezte, a *csuragi* közs. népiskolánál nyugdíjazás következtében megüresedett tanítói állásra *Kaszajnovits* Tivadar okl. tanítót kinevezte és *Brenner* Antal mezőkovácsbázai áll. igazgatótanítót *apatini* áll. népiskolához áthelyezte. Dec. hó folyamán a nem áll. tanítók fizetésének az 1907. évi XXVII. k. értelmében való rendezése céljából 2374 kor. eddigéig összesen évi 168430 kor. államsegély folyósítottatott. Az elmúlt hónapban a hivatal részéről a következő népoktatási tanintézetek lettek e helyszínen meglátogatva:

az *osovéi* áll., a *csuragi* és *boldogasszonyfalvi* közs. a *kucorai*, *okéri*, *bácsföldvári*, *csuragi* róm. kath., a *kucorai* gör. kath., az *urszentiváni*, *kucorai*, *ujsovéi* és *okéri* ág. ev. az *urszentiváni* és *ujsovéi* ref. az *urszentiváni*, *ujsovéi*, *okéri*, *bácsföldvári* és *boldogasszonyfalvi* gör. kel., a *csuragi* izr. el. népiskolák, továbbá a *kucorai* és *osovéi* áll., az *urszentiváni*, *okéri*, *bácsföldvári*, *csuragi* és *boldogasszonyfalvi* közs. jellegű kisdődavodák összesen 74 tanteremben. A fentebb említett tanintézeteknél észlelt kisebb hiányok orvoslása iránti intézkedések a helyszínen megtétek, míg a fontosabb hiányok orvoslása iránt külön terjesztette elő javaslatait.

Popovits Aurél kir. főügyész helyettes jelenti:

A felügyeletem alatt álló zombori kir. törvényszéki fogházban a rend és tisztaság példás: a felügyelet és biztonság kifogástalan, szökési eset nem fordult elő.

Az egészségi állapot jó, ragályos betegség nem fordult elő, az elmúlt hóban a fogházban egy letartóztatott sem állott gyógykezelés alatt. Az ételmezés, mely úgy a kir. fogházfelügyelő, mint a fogház orvosa által és a szabályok értelmében szigorúan ellenőriztetik, kifogástalan, szerződészerű, panasz miatta nem fordult elő.

A fegyelem szigorú, fegyelmi büntetés a múlt hó folyamán úgy az őrség körében, mint a letartóztatottaknál nem szabott ki.

A zombori kir. törvényszéki fogházban a múlt hó folyamán 57 letartóztatott volt elhelyezve és pedig:

1. Jogérvényes elzárásra elítélt 2, fogházra 17, börtönre 16, fegyházra 4.
2. Felelősség alatt álló vizsgálati fogoly 4.
3. Elítélhetlen vizsgálati fogoly 14.

Az 1909. év november hó utolsó napján a létszám 55 főből állott, míg a múlt hó végén 57 volt s így a havi zárnap szaporodást mutat.

Az egészséges és munkaképes jogérvényesen elítélt letartóztatottak kivétel nélkül, részint házi, részint pedig nyomdai munkával foglalkoztatnak, mely munka után a múlt hóban az állam részére 31 korona 50 fillér, a rabok részére pedig 49 korona 50 fillér jövedelem folyt be.

A zombori kir. törvényszéki fogházból a múlt hó folyamán az országos fegyintézetbe, vagy a kir. kerületi börtönbe egy letartóztatott sem szállítottott; feltételes szabadságra senki sem bocsátottott.

A fegyház szabályszerűen és teljesen fel van szerelve; a letartóztatottak osztályozása az építési viszonyoknak megfelelően lehetőleg keresztül vitetett s általában a fogház kezelése jó és szabályszerű.

Az *apatini*, *hódsági* és *kulai* kir. járásbíró-sági fogházakban úgy a rend és tisztaság, mint a fegyelem és közbiztonság kifogástalan.

A szabadkai polgármester évi jelentése.

Szabadka város legutóbbi közgyűlésén dr. *Bíró* Károly polgármester terjedelmes jelentésben számolt be múlt évi működéséről.

A jelentés főbb részei ezek:

A múlt év bezárultával kezdve hét éve, amióta a törvényhatóság megválasztotta bizalma folytán polgármesteri állását betöltte. Az évforduló mérőjelző, amelynél megáll, hogy hátratekintve számot vessen a befutott uttal. Számot ad sáfarkodásáról, hogy bírálatot mondhatson a törvényhatósági bizottság arról, vajjon jó munkát végzett-e?

A pénzügyi helyzet nemcsak teljesen megnyugtató, de az elért eredményeket tekintve olyan, amely biztosítja, hogy a jövőben is minden külön megterhelés nélkül folytathassák a haladás, a városfejlesztés tervbevett nagyszabású programját.

A város tisztajövedelme a múlt évben 179.630 korona 40 fillér volt. És a bevételek biztosítva vannak a jövő évben is úgy, hogy a város pénzügyi politikai mérlegének megbillenése miatt aggodalomra ok nincs. A jövedelem oly mértékben emelkedik, amint a mértékben emelkednie kell, hogy a megvalósulás előtt álló nagyszabású tervek az adózók vállára külön terheket ne rójanak.

A városi székház felépítése akadálytalanul folyt. Szemléltethető, hogy ezen intézmény, mely új irányt szab a város fejlesztésében, kellő időben átvehető lesz úgy hogy a tisztviselők még a nyár folyamán beköltözhetnek s a polgári iskola már a jövő tanév kezdetén átadható lesz hivatásának.

A másik *Palics* fejlesztése amely célra megteremtett alap szintén lehetővé tette a fürdőnek kiépítését úgy, hogy az valóban kies üdülőhelye legyen a város lakosságának. Az építkezések még a nyár előtt befejezést nyernek.

A székház mögötti *Rohonczy* ház, a *Csokonay-téri* házak kisajátítása már befejezett tény s ezeknek lebontásával már a nyáron a városház mögötti tér szintén rendezve lesz.

Az állammal kötött szerződés értelmében felépítendő 44 külterületi iskola közül felépült már a második tíz iskola is és így még csak 24 iskola építendő föl. Ez sem terheli várost, mert az állam az amortizáció részleteit biztosította.

A Khuen-kormány.

A Lukács-kormány nem jött létre. Lukács László koalíciós ígéretekre alapította tervét, s így az természetesen dugába dőlt. A koalíciós erkölcslovagok úgy tettek Lukácscsal, mint a nemzettel: nagyhangon ígértek, s aztán vakmerő cinizmussal letagadták az ígéretet. S minthogy Lukács László az indennitása megadása körül folytatott pártközi tárgyalásra tanukat nem vitt magával, pórul járt. A derék pártvezérek egyszerűen becsapták. Csakhogy furfangos eszelekedetükkel önmagukat is becsapták. Azt hitték ugyanis, hogy ha a Lukácsnak adott ígéretet megszegik, akkor újból ők kerülnek a nyeregbe. A koronának nem marad más választása, mint a koalíció, vagy újabb nyelven a kooperáció.

A jó urakat azonban kinos csalódás érte. A király már belátta, hogy az ország ügyét ezekre a levitézlett politikusokra nem lehet bízni. Ide olyan férfiu kell, aki vasmarokkal üt szét a haszonleső seregen s aki célirányos, erőteljes, egységes, tisztán átlátszó elvekkel; a nép javát, az ország érdekét szolgáló programmal megy a küzdelembe. Ilyen férfiuak tekint a korona gróf *Khuen Héderváry* Károlyt, s ezért őt bízta meg a kormány alakításával és rendcsinálásával.

Az új miniszterelnök programját még nem ismerjük, s így a kormánnyal szemben való állapotunkat még nem jelölhetjük meg. Azt azonban már most megállapíthatjuk, hogy gróf *Khuen* és miniszter társai eddigi közéleti szereplése joggal igényt tart arra, hogy a kormánynak nehéz viszonyok közötti vállalkozását rokonszenvvel kísérjék.

H I R E K.

A szabadkai ügyészség ügyészévé az igazságügyminiszter dr. *Vaszkó* Endre makói járásbíró nevezte ki.

Szabadka város köszönete gróf Andrássy Gyulának. Az állami segélyek kiosztása alkalmából Szabadka városa nevében *Bíró* Károly polgármester a következő sürgőnyt menesztette gróf Andrássy Gyula belügyminiszterhez:

A törvényhatósági bizottságnak mai ülésén egyhangú lelkesedéssel hozott határozata alapján Nagyméltóságodnak, a városok iránt tanúsított, legutóbb a városi segélynek folyósítása alkalmával megnyilvánult jóindulatu támogatásáért a törvényhatósági bizottság és tisztikar hálás köszönetét mély tisztelettel tolmácsolja.

Betétszerkesztők áthelyezése. Az igazságügyminiszter dr. *Bernhárd* Károly *szabadkai* törvényszéki betétszerkesztési bírót a malackai, *Ujvári* Béla nyirbátori bírói bírósági betét. bírót a *kulai*, *Nadányi* Andor nyirbátori jb. betét. telekkönyvvezetőt a *bácsalmási*, *Heiman* József *szabadkai* törv. betét. telekkönyvvezetőt a miavai, *Rónai* Károly *bácsalmási* jb. betét. telekkönyvvezetőt a vágújhelyi járásbíróhoz helyezte át.

Az apatini erdőhivatal köréből. A földművelési miniszter *Ondrus* Gyula kir. erdőmérnököt, az apatini erdőhivatal igen képzett s fáradhatatlan tevékenységű tagját *Bezdnából* *Bustyaházára* ellenörködői minőségben áthelyezte. Helyét *Szalóky* Sándor szászsebesi erdőmérnök foglalja el, erdőgondnoki minőségben.

Az ósziváci róm. katolikus iskolához az érsek *Schmidt* Józsefet nevezte ki.

Jubiláló orvosok. *Csurogon* a napokban élte meg orvosi működésének 20-ik évfordulóját dr. *Illits* János. Ez alkalommal az elüljáróság testületileg tisztelget nála. A község érdemes jegyzője, *Kékity* József szivreható beszédben fejezte ki a lakosság ragaszkodását és szeretetét.

Magyarkanizsán *Roxer* Gyula orvosi tevékenységének 25-ik évfordulóját ünnepelték. Deputációk keresték föl s dizalibumot adtak át neki. Banket is volt, melyen lelkes felköszöntőkben méltatták érdemeit.

Uj ügyvéd Magyarkanizsán. Dr. *Batta* Péter Magyarkanizsán a napokban megnyitotta ügyvédi irodáját.

Baja város adózása 1909-ben. Baja városnak 1909. évben való adózási viszonyait eme adatok ismertetik: Állami egyenes adóban 282.567 korona 96 fillér előírással szemben 301.692 korona 62 fillér, tehát 19124 korona 66 fillérrel több folyt be. Az országos betegápolási pótdadó 11661 korona 75 fillér előírás nem éretett el. 1825 korona 25 fillérrel kevesebb hárult be. Haddijban 2655 korona 30 fillérrel kevesebb folyt be, mint az előirt 5492 korona. A 2431 korona 91 fillérrel előirt kamarai illetéknél is 129 korona 28 fillér mutatkozik. A városi pótdóban meglehetősen szép eredményt ért el a városi adóhivatal. Az előirt 156.772 korona 48 fillérrel szemben 164.439 korona 90 fillérrel (7667 kor. 42 fillérrel több) hárult be. Ennek az a magyarázata, hogy a hátralékokból is sok folyt be. 51 korona 47 fillérrel kevesebb folyt be, mint az utadóban előirt 2548 korona 62 fillér. 733 kor. 53 fillér folyt be ebadóban a 898 korona 83 fillér előírással szemben. Birtok-változási díjban az előírás 16426 korona 39 fillér, de az 2900 korona 52 fillér híján hárult csak be.

Házasságok. Dr. *Königstüdtler* Ottó újvidéki ügyvéd e hó 9-én tartotta esküvőjét *Schwarz* Margit kisasszonnyal Újvidéken.

Innotay Géza palánkai betétszerkesztési tisztviselő eljegyezte *André* Bella kisasszonyt Palánkán.

Sipos József szenttamási kántortanító eljegyezte *Horváth* Ilona kisasszonyt, ottani tanítónőt.

Jegyespárak figyelmébe ajánljuk *Hoffmann Mihály* özvegye 30 év óta fennálló butorgyárát Szabadkán.

Csőd Ujvidéken. Petrovičs Ráda ujvidéki kereskedő ellen elrendelték a csődöt. Tömeggondnok dr. Meszlény Fülöp ottani ügyvéd.

Színészet Kulán. Molnár Gyula szintársulata, mely megyénk sok helyén fordul meg, január 4-ike óta Kulán működik. Jól összeállított műsort mutat be. A közönség az eddigi előadásokkal meg van elégedve.

Halálozások. Id. Raichl Péter apatini nagybirtokos, megyei közéletünk puritán jellemű veterán tagja a napokban Apatinban 88 éves korában meghalt. Az öreg urat, aki a község határán túl is közszerepetnek örvendett, impozáns részvétellel temették el. Nagy kiterjedésű, előkelő család gyászolja. A család eme gyászjelentést adta ki:

Mély fájdalomtól megtört szívvel jelentjük kedves, felejtethetetlen jó atyánk, apósunk, illetve nagyatyánk és dédanyáknak id. Raichl Péter nagybirtokos, törv. hat. biz. tag, az 1870—71. orsz. kath. kongresszus képviselője, folyó évi január hó 7-én, éjjel 1 órakor, életének 88. évében, hosszas szenvedés után történt gyászos elhunytát. A drága halott földi maradványai vasárnap, folyó hó 9-én délután 2 órakor fognak a felső temetőben levő családi sírboltba örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő szentmise-áldozat pedig szombaton, e hó 8-án délelőtt 9 órakor tog a helybeli r. k. egyházban az Urnak bemutatni. Apatin, 1910. január hó 7-én. Legyen áldott emléke! Nyugodjék békében! Raichl János, Raichl V. Frigyes, Raichl Nándor, Willmann Mátyásné szül. Raichl Mária, Michels Károlyné szül. Raichl Róza, dr. Raichl Péter, Raichl Ferenc, gyermekek. Hermann Emma, Willmann Mátyás, Michels Károly, Segecz Matild, Strauss Janka, Vargha Ilma vők, menyek. Schäffer József Antal, dr. Hofbauer Miklósné szül. Schäffer Janka, dr. Skalnitzky Henrikné szül. Raichl Adél, Raichl Kálmán, Raichl Jenő Alfréd, Raichl V. Frigyes, öz. Eisenhut Ferencné szül. Raichl Adrienne, Raichl Hilda, Raichl Nándor, Raichl Emilie, ifj. Raichl Péter, dr. Schendl Emilné szül. Willmann Adél, Trischler F.-né szül. Willmann V., dr. Willmann Mátyás, Speiser Ferencné szül. Willmann Margit, Willmann Irma, Willmann Janka, kékesi-székesi Papházi Elekné szül. Michels Viola, Michels Ákos, Weissenberger Rudolfné szül. Michels Ilonka, Michels Károly, Raichl Ilma, Raichl Nóra, Raichl Ferenc, Raichl Erna unokák. Skalnitzky Viktor, Schäffer József Antal, Schäffer Janka Lenke, Eisenhut Judit, Eisenhut Ferenc, Schendl Miklós, Schendl Fedor, Schendl Géza, Tischler Dezső, Tischler Ferenc, Tischler Emília. Speiser Jenő, kékesi-székesi Papházy Elek, kékesi-székesi Papházy Gyurka, túnyogi Csapó Margit, Weissenberger Iluska, Weissenberger Dóra, Weissenberger Erzsébet unokák. Kedves halottunk utolsó kívánságát teljesítve, koszorúk mellőzését kérjük.

Kováts Boriska Baján e hó 6-án 16 éves korában meghalt. Nagy részvét mellett temették el. Az elhunytban Kováts Sándor bajai pénztintézet-i tisztviselő a leányát gyászolja.

Trafikánt Albert bátonostori kereskedő a napokban 70 éves korában elhunyt.

Lopások Kossuthfalván. Kossuthfalván — mint levelezőnk írja — a napokban Ungár Lajos szállásáról 50 drb. pulykát, Klein Manó fakeskedőtől pedig 15 drb. tyukot loptak el.

Csőd Titelen. Piszker Gézáné titeli cég ellen elrendelték a csődöt. Tömeggondnokká dr. Szemző Dezső titeli ügyvédet nevezte ki az ujvidéki törvényszék.

Gyilkosság Boldogasszonyfalván. Zsabyai tudósítónk írja: *Vrbaski Jása és Polovina Vászaa*, boldogasszonyfalvai fiatal földmivesek folyó hó 8-án este a Kalány Bogdán-féle korcsma előtt összeszólalkoztak. A szóváltás csakhamar verekedéssé fajult, miközben Vrbaski kirántva zsebkését, nyakszirtén szurta ellenfelét, majd pedig hasát felmetszette. Polovina rövid kínlódás után borzasztó sebeibe belehalt. A gyilkost letartóztatták.

Tisztújítás a zsabyai kaszinóban. A Zsabyai Kaszinó Egyesület f. hó 9-én tartotta meg rendes évi közgyűlését dr. Széchenyi Tamás főszolgabíró elnökle alatt. Ez alkalommal nagy lelkesedéssel elnökül ismét dr. Széchenyi főszolgabírót választották meg, ki megköszönvén a bizalmat az egyleti tagokat összetartásra buzdította. A többi tisztviselőt is egy évre újra választották meg.

A bezdáni három új óvoda építésével a község előljárósága Pfeifer Fülöp zombori építési vállalkozót bízta meg.

A palánkai Casinó e hó 6-án tartotta rendes évi közgyűlését, melyen a tisztikart is megválasztották. A választás eredménye ez: Elnök: Marton István; igazgató: Vermes Jenő; gazda: Késmárky Endre; jegyző Kardos Pál; könyvtárnok: Czinkó Kornél; pénztáros: Spitz Adolf. Választmányi tagok: Abelsberg Simon, Bernheim Manó, Bikár György, Büchler Róbert, Boros Ignác, Cservény Antal, Donát János, Hanswirth József, Hondl Imre, Horovitz D. L., Kristofek

József, dr. Nagy Ákos, Pápai István, Potzta György, Rosenstock Samu, Reszely Károly, Zakkei Aladár, póttagok: Löwinger Kálmán, Klebovich Sándor, Orova Arnold, dr. Szőke József. Könyvtárbizottság: Strigner János, Trattner Kálmán, dr. Szőke József. Számvizsgálók: Krischner Emil, Abelsberg Károly.

Tömeges betörések Topolyán. Topolyán — mint levelezőnk írja — néhány hét óta majdnem mindennapra esik egy betörés. Ugy látszik egy szervezett banda működik, melyet a nyomozó hatóságnak eddig nem sikerült elfogni. Ez esetben a tettes ismeretes. Albert József cipészsegéd mult hó 25-én Szokola József topolyai lakos zárt szekrényét feltörték és onnan 67 korona készpénzt elvitte. — Jan. 1-én éjjel Prenburger János mészárszékebe tört be és onnan néhány korona készpénzt vitt el. Vojcsina István ablakait betörve, a szekrényből 36 kor. készpénzt, és 51 kor. értékű ékszer és ruhaneműt loptak el. Az újabb tettesek ismeretlenek. A napokban a város közepén, a reggeli órákban ismeretlen tettesek meglópták Mihájlovits könyvelőt, elvitték aranyóráját, láncát és 20 kor. készpénzt, abból a szobából, ahol ő és lakótársa aludtak. A rendőrség minden irányban erősen nyomoz.

A Magyar Textilipar, hazánk első textil szaklapja január elsején V-ik évfolyamába lépett. Az újság vezetésében és adminisztrációjában lényeges változások történtek. Eddigi székhelyét elhagyja és *Budapestre V. Alkotmány utca 23.* sz. alá helyezi szerkesztőségét és kiadóhivatalát. A jelenlegi főszerkesztő *Deutsch Kálmán* mellett új, eddig külföldön működött erőt nyert a lap, *Weidinger Dezső* személyében, aki a felelős szerkesztői teendőket látja el. A gazdag tartalma újévi szám 32 oldalas és többek közt a következő cikkeket tartalmazza: *maróthi Fürst Bertalan: Az eladási feltételek a textilszakmában. Kuffler Artur* az »Österreichische Industriellen Bund« elnöke, az Östr. »Spinnerverein« elnöke stb.: *A Pamutkrizis. Kemény Manó igazgató: A gyapjúipar helyzete 1909-ben. Dr. Rejtő Gyula mérnök: Gyapjúfésülésről.*

Részegen a halálba. Palánkáról jelentik eme megrendítő szerencsétlenséget: Polyanszki Vlada, Miskov Milos, Plavsits Glisa és Miskov Néca ópalánkai lakosok újévi napján csolnokon átrándultak a szerémszögű Nestin községbe, hogy a szerb karácsonyra való bort megvásárolják. Borkóstolás közben alaposan lerészegedtek s így indultak utnak a viharos Dunán Ópalánka felé. Egész uton tréfálództak s rendetlenkedtek a csolnokban, míg a nagy vígságnak az lett a vége, hogy Polyanszki Vlada és Miskov Milos egyensúlyt veszítve a Dunába estek. Miskov Néca kikartta őket menteni, de eközben a borshordó is egyoldalra gáruult, miáltal a csónak felborult Plavsits Glisa és Miskov Néca a felborult csónakra másztak, két társuk azonban nyomtalanul eltűnt a habokban. A lefelé sodort szerencsétlenség segélykiáltásaira az ópalánkai révész csónakjával segítségükre sietett s nagynehezen a partra szállította őket. Plavsits Glisa hazaszállítása közben megfagyott, Miskov Néca pedig nagybeteg fekszik, felgyógyulásához kevés a remény. Két társukat ezideig nem találták meg.

Véres dráma egy nyilvános házban. Müller Károly palánkai bordélyháztulajdonos feleségével rossz viszonyban élt, mivel felesége féltékeny volt az üzleti lányok miatt. Szilveszter napján ismét összeszólalkoztak e fölött s ekkor a férj egész nap mulatozt és ivott, közben vásárolt egy forgópisztolyt és este hazament lakására, ott bemászott a kapun és az ablakon keresztül feleségére lőtt, azután pedig önmagát akarta elpusztítani, de sérülése csak gyengébb természetű Müllernét a golyó mellén találta; állapota igen súlyos. Müllert a csendőrség letartóztatta.

Báli hangulatban. Martonoson a mult év november 23-án Nagy Lajos korcsmájában bál volt. Ittak a legények és táncoltak. Olyan vig hangulat uralkodott a mulatságon, hogy amikor hajnali három órakor a bálterem ajtai a mulató legények háta mögött bezárultak, még akkor is mulattak hangos jókedvükben. Csakhogy a mulatozás ezután nem ivásból és táncolásból állott, hanem pisztolydurrogatásból. A legények pisztolyokat vettek elő és a levegőbe lövöldöztek. Tukács Sándor is elsütötte a fegyverét. A mellette álló Berényi József nagyon megijedt, mert azt hitte, hogy Tukács reá célzott. Amint ijedtségéből magához tért, botjával agyba-főbe verte Tukácsot és az ennek segítségére siető Gajda Péterre is rátámadt. Oly hatalmas csapást mért Gajda fejére, hogy az eszméletlenül rogyott össze. Gajda az ütés következtében gyengeelméjű lett. — Súlyos testisértéssel vádolva állott hétfőn Berényi József a bíróság előtt. A védelmet Fischer Jákó dr. ügyvéd látta el. A bíróság bűnösnek mondotta ki a vádlottat és két évi börtönre ítélte el. Az ügyész az ítélet súlyosbításáért felebbezést jelentet be.

Pályázat felsőkereskedelmi iskolát és felsőipariskolát végzett ifjak számára. A szegedi kereskedelmi és iparkamarától vesszük eme hivatalos értesítést: A pesti magyar kereskedelmi bank által 1892. évben alapított 30000 koronás külföldi tanulmányutra szánt ösztöndíjnak rendelkezésre álló kamatai vagyis 2700 korona ezúttal felerészben vagyis 1350 korona összegben kereskedelmi akadémiát vagy felsőkereskedelmi iskolát kiváló eredménnyel végzett egyén részére, felerészben pedig ugyancsak 1350 korona összegben felső ipariskolát végzett egyén részére adandó ki.

Ezen két ösztöndíjra, a kereskedelemügyi miniszter ur pályázatot hirdet, melynek feltételeit a következőkben állapítja meg:

Az ösztöndíj elnyerése iránt folyamodhatnak oly ifjak, kik valamely kereskedelmi akadémiát vagy felsőkereskedelmi iskolát, illetve valamely hazai felsőipariskolát jeles eredménnyel végeztek, mely körülmény érettségi illetve az intézettől nyert bizonyítvánnyal igazolandó.

A pályázatot megjelölendő azon a kivitel kereskedelem körébe tartozó speciális ismeret illetve azon ipari ismeret, melynek elsajátítása vagy kibővítése végett az illető a tanulmányutal megtenni szándékozik.

Felmentendőek folyamodónak eddigi gyakorlati működése; továbbá nyelvismeretei és a tervezett tanulmányut programja és időtartama.

Végül megemlítendő, hogy folyamodó miképp véli szerzett ismereteit és tapasztalatait tanulmányutja befejeztével itthon értékesíteni.

Oly pályázó, ki jeles iskolai képzettség mellett az elsajátítandó speciális ismeretek körében már elméleti vagy gyakorlati irányu tanulmányokra hivatkozhatik és ez igazolni képes, valamint kellő nyelvismeretekkel is bír, az ösztöndíj odaítélésénél előnyben fog részesíttetni. A pályanyertes tanuló tanulmányutjáról jelentést tenni tartozik. A fentiek figyelembe vételével készítenendő folyamodványok a kereskedelemügyi miniszter urhoz címezve a szegedi kereskedelmi és iparkamarához 1910. évi január hó 15 ig nyújtandók be.

MULATSÁGOK.

A Szanatórium-egylet palánkai fiókjá február 2-án kabaréestélyt rendez, melynek sikere érdekében nagymérvű munkásságot fejt ki a rendezőség. A műsor néhány nap mulva teljesen egybe lesz állítva. Több pontja szenzáció számba megy.

A palánkai kereskedelmi ifjuság január 22-én, a Casinó összes termeiben táncestélyt rendez. Belépő díj: Családjegy 4 kor., személyjegy 1 K 60. A meghívókat már szétküldték.

A bajai sportegylet e hó 15-én táncal egybekötött műkedvelői estélyt rendez, melynek sikerét maga az a körülmény biztosítja, hogy azon a zombori *toubadouok* is résztvesznek.

A kulai hölgyek január 15-én, az ottani szegénysorsu gyermekek javára *Kalikoestélyt* rendeznek. Belépődíjak: Személyjegy 2 K, családjegy 5 K.

Az óbecsei varrónők január 15-én táncestélyt rendeznek. E mulatság iránt nagy érdeklődés nyilvánul.

A bezdáni ált. ipartestület január 15-én a Nagy Mihály-féle vendéglőben táncvigalmat rendez. Belépődíj személyenként 1 korona.

A csurogi függetlenségi olvasókör e hó 9-én saját könyvtára javára minden tekintetben jól sikerült táncvigalmat rendezett, melyen felülfizettek: Dobóczy Szilveszter állomásfőnök 1 K 50., Pauer Rozália 1 K., Benkő István, Tényi Bálint, Csursity Elek 1—1 koronát, akiknek ezután mond köszönetet a rendezőség.

Az óbecsei kath. legényegylet febr. 6-án táncal egybekötött szimfoniadást rendez. A próbák már javában folynak. Az ügyes szereposztás biztosítja az estély sikerét.

A Bácsalmási Iparos és Kereskedő Ifjak Egylete által rendezett confetti és világpostával egybekötött bál az Ambil-szálloda dísztermében fényesen sikerült. Mindenki egy kellemes est emlékével hagyta el az egylet helyiségeit. Felülfizettek a következők, kiknek ezután mond köszönetet az elnökség. Koller Oszkár 5 K. Pály Gyula 4 K. Fiedler Gyula 2 K. Frankfurter Nátán Klein Adolf, N. N. Harton Testvérek, Csascher Ádám 1—1 K. Riesz Rezső 60 fill. Friedl Antal, Schlesinger József 50—50 fill. Bende József, Leholay Kálmán, ifj. Száhl József, Sábányi János, Limert Antal, Kovásznai Nándor, Varga és Rasztig Ábrámovics Ádám, Knébelspiz János 40—40 fill. Patocska János, Kovács József, Patocska József,

Prikidánovics Ferenc, Schuller József Lusztig Jenő, Szóner István, Budinics István, Bék Vince, Koledin Imre, Stupovszki János 20—20 fill.

KÖZGAZDASÁG.

A kulai kosárfonók termelő szövetekezte, mint az Országos központi hitelszövetkezet tagja, f. hó 6-án tartotta évi rendes közgyűlését a község háza tanácsstermében. Az igazgatóságból kisorsoltattak és újra bevásztattak: Berkó István, Cséber János, Fejős Mihály és Puhálák Mátyás. A felügyelő bizottságban Knefély Nándor, Horváth János, fogaszt. adószedő, Schmidt Ferenc kántor és Hahn Ferenc választattak meg 3—3 évre. Elhatározta a közgyűlés, hogy a tanfolyamot mielőbb megkezdi.

A topolyai Gazdakör f. hó 6-án tartotta meg rendes évi közgyűlését. A számadásokat a közgyűlés tudomásul vette és a felmentvényt megadta. Azután a tisztújítást ejtette meg a közgyűlés. Megválasztottak. Elnök: Lőrincz József. Alelnök: Péter Mihály és Misinszky István. Pénztáros: Movai Máté. Jegyző: Odry Jenő. Ügyész: dr. Frank Károly. Könyvtáros: Szűcs Károly budai. Ellenőrök: Győri Mátyás, Palusek István. Békéltető bizottság: Lőrincz Pál, Rind Mihály, háznagy: Bodor István és 18 tagból álló választmány.

A zab pótlása egyéb takarmányokkal. A zabnak más takarmányokkal történő helyettesítésével már régebb idő óta, főképen a nagyobb lóállománnyal rendelkező omnibusz és szállító vállalatok kísérleteznek és e kísérleteknek eredményeül konstataáltak, hogy a drága zabot az igáslovakról is meg lehet vonni, ha a pótlásra szolgáló olcsóbb abrak takarmányokat kellő arányban adagoljuk. Példa erre egy brüsseli fuvarozó vállalat, amely 120 lovat tart. Ez a társaság darabonként a következő napi adagot adja takarmányu lovainak:

melasseegy	1.5 klgm.
kukorica	7.5 »

szalina	5.— »
széna	3.— »

A lovak már 6 év óta élnek ezen takarmányon és külsőleg épen, úgy mint munkaképeségükben is inkább gyarapodtak, mint fogytak. Régebben gyakran volt az állományban kólikás eset, most azonban ez nagyon ritka eset. A zabnak a takarmányból kiküszöbölése után ez a társaság évente kerekaszámában 10 ezer frankot takarít meg. Ha a melasse abrak pedig házilag készítették és otthon lesz keverve a többi takarmányokkal, akkor a megtakarítás még többre rug, amire példa a brösseti omnibusz társaság, mely külön ezen célra beszerzett gépekkel melasseból és szalmaszecsakából maga állítja elő a melasse preparatut. Az előállítási költség nem nagy, mert egy óra alatt 100 drb. ló napi adagját el lehet készíteni. E társaság darabonként és naponta az alábbi takarmányt adagolja: melasse 1 klgm, zuzott kukorica 7 klgm, széna 6 klgm. és szalmaszecska 2 klgm. és ily módon 120 drb. lóállománynál 15 frankkal olcsóbban takarmányozza a korábbi zabbal kombinált takarmányozás költségével szemben. N. D.

Vetőmagtermelésünk fejlesztése. A Tallián Béla volt földművelésügyi miniszter elnöksége mellett közelebről megalakult Kertészek és Kertgazdák Országos szövetekezte mozgalmát indított az évi 14 millió korona értéket meghaladó külföldi vetőmag behozatal csökkentése s a hazai magtermelés fejlesztése érdekében. A magtermelésünk terén ezideig tett kísérletek eredményeinek tisztázása s a termelés sikere érdekében jövőben követendő helyes irány megállapítása, valamint az értékesítés kérdésének megoldása céljából a szövetekezet több gazdasági egyesület bevonásával s Grabner Emilnek, az orsz. magtermelési intézet vezetőjének közreműködése mellett f. hó 16-án délután Szegeden országos jellegű szakértekezletet tart, melyre a vezetőség ezúton hívja meg mindazokat, kik magtermeléssel foglalkoztak, vagy erre vállalkoznak. Kik a megjejenésben akadályozva vannak, sziveskedjenek a megtermelés terén szerzett tapasztalataikat, avagy termelési szándékaikat dr. Bodor Antal gazd. egyll. igazgatóval (Szeged) mielőbb közölni.

Szerkesztői üzenetek.

Kérem. Ama előfizetőinket, akik a lapdíjat még be nem küldték, arra kérjük, hogy azt legkésőbb e hó 20-ig juttassák hozzánk.

Ama levelezőinket, akik az utóbbi időben hanyatló munkakedvvel teljesítik elvállalt megbízásukat, arra kérjük, hogy a tudósítói teendők több körül jóindulatot tanúsítsanak irántunk. Lapunk fejlődésének egyik hatalmas tényezője e levelezői kar erőteljes, lelkiismeretes munkálkodása.

S. T., Baja. Már 8 nappal ezeltől. Abban és a szomszédos kerületekben tényleg föl akarják léptetni. De hogy hol fog föllépni, s hogy egyáltalán föllép-e, az még nem befejezett dolog. A másik kombinációról mi is hallottunk.

Nemo. A jövő számban. **A farsangi multságokról** gyors és kimerítő tudósításokat kérünk levelezőinktől. A jelenvolt hölgyek teljes névsora mindenkor közlendő.

N. A., Zsalya. Köszönet a sikeres intézkedésért. A kért iratot néhány nap múlva elküldjük.

Gy. E., Zenta. E hó 10-én továbbítottuk. **Erdei.** Még nem lehet. Mihelyt elkövetkezik, biztatás nélkül is intézkedünk.

Sz-e I-na. A hiányzó számokat postára tettük.

S. T., Ujvidék. Dr. Radó (Rothfeld) Samu, a Magyar Táv. Iroda vezetője bácskai illetőségű. **Petróczon** született. Közeli rokonsága még ma is ott lakik.

A Csajkás szerk. Megindítottuk

W. Gy., Ujverbász. Köszönjük szives értesítését. Az irántunk megnyilatkozott jóakarát jóleső érzéssel tölt el bennünket.

G. E., Martonos. Lapunk vezére köszöni a hozzá intézett levelében foglalt megtisztelő kijelentést.

Olvasókör, Martonos. A választ szerdán levélben tudattuk.

Dr. L-i. Technikai okokból maradt ki eddig.

O. D., Gyoma. Szerdán, csütörtökön akadályozva volt. Pénteken fog eljárni.

Sz. T., Baja. Most már törtethet. Semmi eredménye se lehet.

H. S., Óbecse. Most már itt az ideje. Nem késnek soká.

N. T., G. K-ly. Mihelyt rendelkezésünkre áll nyomban kézbesíteni fogjuk.

Meghívó.

A Madarasi Takarékpénztár Részvénytársaság

1910. február hó 16-án d. u. 3 órakor az intézet helyiségében megtartandó

V-ik rendes közgyűlésére.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése a lefolyt üzletéről.
2. A zárszámadások és mérleg beterjesztése és azok tárgyalása.
3. Az osztalék megállapítása.
4. Az igazgatóság és felügyelőbizottság részére a felmentvény megadása.

5. Elhalálozás folytán megürült egy igazgatósági tagsági helynek választás utján leendő betöltése.
6. A felügyelőbizottság megválasztása.
7. Indítványok tárgyalása.
8. Jegyzőkönyvhitelesítő bizottság kiküldése.

Kelt Madarason, 1910. évi január hó 10-én.

Az igazgatóság.

Zármérleg 1909. év végén.

Vagyon	Korona	fillér	Téher	Korona	fillér
Pénztári készlet	14376	23	Részvénytőke	64000	—
Váltótárca (Ebből jelzálogilag biztosítva korona 155.557.—)	396895	09	Takarékbetét	234491	70
Leltár leírás ^{1031:24} _{103:12}	928	12	Visszleszámitolt váltók	95659	96
Giró	471	33	Tartalékalap	4654	53
Folyó számlák	777	92	Fel nem vett osztalék	54	—
			Napibiztosok jelenléti díja	310	—
			Átmeneti kamatok az 1910. évre	5745	17
			Ez évi tiszta nyereség	8533	33
	413448	69		413448	69

Kelt Madarason, 1909. december hó 31-én.

Borbás Mihály s. k., könyvvezető. **Hartyányi Illés** s. k., pénztárnok. **Madarász Lipót** s. k., vezérigazgató. **Varga Sándor** s. k., h. igazgató. **Bartos István** s. k., **Bódy István** s. k., **Dohány Sámuel** s. k., **Geiger Mihály** s. k., **Karlovits Ádám** s. k., **Sztupovszki Bódog** s. k., **Pék János** s. k., **Sztupovszky Sándor** s. k., **Varga Adám** s. k. igazgatósági tagok.

Hogy ezen mérleg a kereskedelmi törvények 195. §-hoz mérten alólírott felügyelőbizottsági tagok által megvizsgálatván, a fő- és segéd könyvekkel összeegyeztetvén, mindenben azonosnak találtatt igazoljuk. — Kelt Madarason, 1910. január hó 8.

Vidákovits Balázs s. k., felügy. biz. tag.

Novák Ferenc s. k., felügy. biz. elnök.

Krisztháber Simon s. k., felügy. biz. tag.

Kerény község előljáróságától.

49. sz./1910.

Pályázati hirdetés.**Kerény** községben megüresedett
közrendőri állásra

pályázatot hirdetünk.

Az állást elnyerni óhajtok felhivatnak,
hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket
folyó évi január hó 31-ig alóírott
előljárósághoz adják be.Javadalmazás: utólagos havi részletek-
ben fizetendő 600 korona készpénz, ruházat
és felszerelés.

Kerény, 1910. évi január hó 9-én.

Ladány Ervin **Stöckl Jakab**
jegyző. 2-1 bíró.3004/1909 sz. **Sajkásszentiván községtől.****Verseny tárgyalási
hirdetés.****Sajkásszentiván** község előljá-
róságá a vármegye törvényhatósági bizott-
ságának folyó évi 1693 sz. a. kelt véghatá-
rozatával engedélyezett**óvodaátalakítási munkálatának**biztosítása iránt 1910. évi **január hó**
29-én Sajkásszentiván község tanácster-
mében d. e. 9 órakor kezdetét veendő
nyilvános árlejtést tart.Az átalakítás összes költsége 5118 K
44 fill., melynek 10%-a az árlejtés meg-
kezdése előtt kész pénzben vagy elfogad-
ható értékpapirban az előljáróságnál letétbe
helyezendő, egyéb feltételek a jegyzői iro-
dában hivatalos óra alatt megtekinthetők.

Sajkásszentiván, 1909. december 23.

Bene István **Milonov Koszta**
jegyző. 3-3 bíró.**HUNGARIA-FÜRDŐ
ZOMBOR.**Bérlő: **Sárközi Bé a.****GÖZFÜRDŐ:****Uraknak:** naponta reggel 5-től d. u. 1-ig,
szombaton egész nap.**Hölgyeknek:** hétfőn, szerdán, pénteken
mindig délután fél 2 órától 6-ig.**Kitűnő masször és elsőrendű
tyukszemvágó a fürdőben.**A kádfürdőket hölgyek és urak mindennap
vasárnap délután kivételével használhatják.
A meleg vízmedence naponta kétszer
kimosva és állandóan friss víz.**Mutatványszámot mindenki-
nek 4 hétiig ingyen küldünk.****A. BÁCSEMEGYE'**

szerkesztősége és kiadóhivatala

BUDAPEST, Teréz-körút 2. szám
alatt van.**Hoffman Mihály Özvegye**
= Lakásberendezési vállalata =
SZABADKÁN.Olcsó áron készít egyszerű és gazdag, de min-
dig izléses és művészi kivitelű **butorokat.**

TELEFON 400.

ALAPITTATOTT 1876

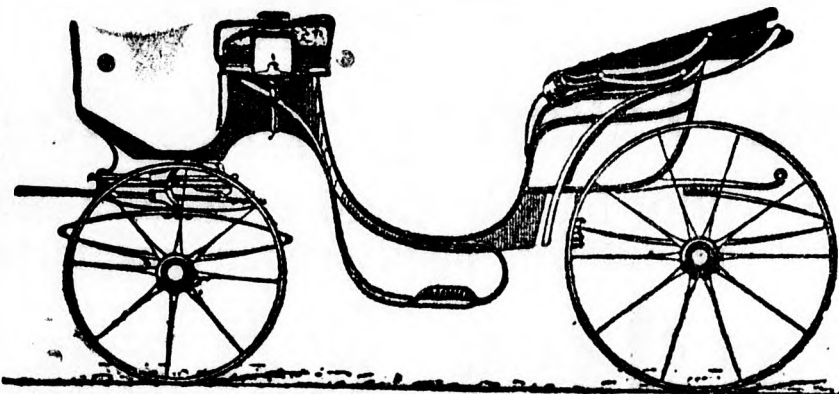
MÁRTON ISTVÁNelső alföldi tekeasztal-gyártó
ipartelep

S Z E G E D,

Boldogasszony-sugarút 58. szám.

Legujabb szerkezetű fordítható **tekeasz-
talok** jótállás és kedvező fizetési feltételek
mellett. **Régi tekeasztalok** becserélése
méltányos áron. Teljes kávéházi berende-
zések, tekeasztalok átvonása és javítása.
Raktáron tart **dákókat** és mindenféle ká-
véházi felszerelések.

Rajzok és költségvetések ingyen.

BIHARI J
kocsigyártó Szabadkán.Tisztelettel van szerencsém a t.
cimet értesíteni, hogy
SZABADKAN
VIII., kör., 54 szám.
alatt, közvetlen a vasút állomás
mellett, a mai kor igényeinek tel-
jesen megfelelő**kocsigyártó és lópatkoló műhelyt**nyitottam. Vagyok bátor a t. c. közönség becses figyelmét felhívni, hogy ezelőtt Budapesten mint
Bihari J. és testvére kocsigyártó cég társtulajdonosa 17 éven át önállóan működtem és készítményeink
az 1896. évi **országos kiállításon** ki lettek tüntetve.Az 1885. évben a Budapesti **patkolási** tanfolyamot sikerrel végeztem. Továbbá
Állatorvosi főiskolában a **patkolási** különösen ajánlom saját gyártmányu **gummi kerekeimet.**Mindezek előrebocsajtása azon reményre jogosít, hogy e téren ugy a szakértelem, mint
külcsinra, a legmagasabb igényeknek megfelelni képes vagyok.**Régi kocsikat ujakra becserélek.****Képes árjegyzék ingyen.****Átalakításokat jutányosan készítek.****KULCSÁR ÉS TÁRSA**

mázoló-, fényező- és diszítési műintézet

BUDAPEST, VIII., REVICZKY-TÉR 4. SZÁM.

Elvállalunk mindenféle **festészeti,**
mázolási és **kárpitozási** (tapeta)
diszító munkálatokat, a legmodernebb ki-
vitelben, **kastélyok, villák** és **la-
kások** számára. — **Kávéházak és**
éttermek diszítése tekintetében szak-ismeretünk különleges. A főváros leg-
nagyobb kávéházainak diszítési munká-
latait a mi cégünk végzi. — A **Nem-
zeti Szalon** és a **Szent-István-
Társulat** teremt is mi diszítettük.

Mintákkal és költségelőirányzattal ingyen szolgálunk.

Fiu internátus Budapesten.

Folyó évi szeptember hó 1-én
fiu internátust
nyitottam.

Budapest, VI. Eötvös-utca 37. sz.

alatt, tehát a főváros legcsendesebb helyén, mely több gymnasium, reál és kereskedelmi iskola közvetlen közelében van.

Intézetem a családi jellegű alapul — ezért csak korlátozott számú növendéket veszek fel — de ezen családi otthonban egyszersmind a rendszeres oktatást is nyerik a növendékek. A délelőtti iskolában töltik, délután pedig az ezen célra már szerződött tanerők vezetésével és saját állandó felügyelete alatt tanulnak otthon.

Az iskolával állandó érintkezésben állok, hogy a növendékek előmenetelét ellenőrizhessem.

A teljes ellátás jó és egészséges voltáért a legmesszebbmenő felelősséget vállalom.

Mindezt mérsékelt díjazást számítok.

Felvilágosítással és kívánatra legjobb referenciákkal bármikor szívesen szolgálók.

Vári Jenő

középiskolai mennyiségter, természet-tan tanára, az intézet tulajdonosa.

Bács megye földrajza

Az elemi iskolai tanhatóságok, tantestületek, a tanító és könyvkereskedő urak figyelmét különösen felhívjuk az alábbi hirdetésünkre.

Felhívom a t. tanhatóságok és kartársaim figyelmét a Bács Bodrog vármegyei elemi népiskolák III. osztálya számára, az új utasítás alapján irt

földrajzomra,

melyet a nagym. Miniszter ur f. évi 54794. szám alatt engedélyezett. Felhívásomat azzal teszem közzé, hogy ez az egyetlen engedélyezett földrajz, mit t. kartársaim segédkönyvül használhatnak. Szíves jóindulatukba ajánlom sok fáradsággal és költséggel kiállított tankönyvecskémet, melylyel legelső sorban is kartársaimon, illetve tanügyünkön kívántam segíteni.

Könyvem pazar kiállítású, 24 képpel van díszítve és nyomása tiszta. Egyszóval: külsőleg is a legjobb benyomást teszi a szemlélőre.

Ára a térképpel együtt 60 fillér. A megrendeléseket gyorsan és pontosan fogom eszközölni.

Mezei Mihály községi tanító Zenta.

Ajánlok

jó minőségű

uj diót

100 kilógrammonként 42 koronáért, ab hajó vagy vasut
Mohács.

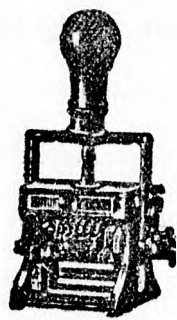
EHRENFELD ANTAL

fűszernagykereskedő

Mohács.

HIVATALOS

bélyegzőket, pecsényomókat, keletbélyegzőt, számzógépeket és minden e szakba vágó munkát a legjótányosabban készít az

Első magyar ruggyantabélyegzőgyár és intézet:

GEDULDIGER HUGÓ

vésnök

BUDAPEST,
VI. ker., Váci-körút 17. sz.

A Bács megyei Gazdaszövetség szállítója.

Árjegyzék kívánatra ingyen.

Fűszerkereskedőknek ajánlok

I-a mézes Carobit

100 kilógrammonként 21

koronáért ab hajó vagy

vasut **Mohács.**

EHRENFELD ANTAL

fűszernagykereskedő

Mohács.

Tizenegy illusztrált folyóirat

kölcsön előfizetésben **csak 30 fillér**

Kölcsön könyvtár

havi előfizetésre.

A vidék részére külön kedvező feltételek. Felvilágosítást nyújt

Első

Budapesti Családi Olvasókör

Budapest, Eötvös-u. 37.

Tokaji bortermelők társasága r.-t. Tokaj.

Ajánlja hamisítatlan, zamatos, tisztán kezelt

szamorodni és aszaborait,

melyek állami felügyelet alatt állanak.

Próbarendelésre alkalmas csoportok:

20 palack 0.7 lit. 1904. évi tokaji szamorodni bor 33.— K.

12 palack 0.5 lit. 1904. évi tokaji 2 putt. aszabor 37.20 K.

és pedig:
20 10 p. 0.7 lit. 1904. évi szam. bor } 47.50 K.
10 p. 0.5 l. 1904. évi 2 putt. aszu „ }

és pedig:
20 10 p. 0.7 lit. 1901. évi szam. bor } 63.— K.
10 p. 0.5 l. 1901. évi 4 putt. aszu „ }

Hordóban:

60 liter 1908. évi tokaji asztali bor 54.— K.
60 » 1907. » » pecsenye » 66.— K.
60 » 1904. » » szam. » 81.— K.
60 » 1901. » » » » 126.— K.
30 » 1904. » » 2 putt. aszu » 120.— K.
30 » 1901. » » 4 » » 150.— K.

Csomagolásért, hordóért és ládáért semmit sem számítunk fel. A megrendelő vasuti állomásáig bérmentve küldünk minden rendelést. Részletes árjegyzékkel szívesen szolgálunk.

Viszonteladók kedvezményben részesülnek.

A magyar királyi államvasutak gépgyára vezérügynökségének képvisellete:

Guba és Fazekas, Szabadka.

Ajánlja Kühne-féle »Campbell« altalajtömörítőit, »Atom« porszívó gépeit, »Millenium« fűkaszázó és aratógépeit, »Massey Harris« legkitünőbb szerkezetű amerikai kéveköto aratógépeit.

Szénagyűjtő gépeket egészen acélból, amerikai tárcsás boronákat, benzínmotorokat és Geyer-féle nyersolaj-motorokat, kedvező felételek mellett.

Állandó gépkiallítás!

Állandó gépkiallítás!

Meghívó.

Az Ada-Moholi Hitelintézet Részvénytársaság részvényesei

1910. évi január hó 30-ik napján délután 2 óra-
kor Moholon az intézet helyiségében tartandó

XXVIII-ik rendes évi közgyűlésére

teljes tisztelettel meghívtnak.

T á r g y a k :

1. A közgyűlési elnök megválasztása.
2. Igazgatóság jelentése, a mérleg előterjesztése.
3. Felügyelő bizottság jelentése.
4. A mérleg megállapítása, a nyereség felosztása és kifizetése iránti határozathozatal és felmentvény megszavazása.
5. Az alapszabályok 23., 45., és 32. §§-ai értelmében betöltendő igazgatósági és felügyelőbizottsági tagok választása.
6. Vezérigazgatók választása.
7. Netán benyújtandó indítványok tárgyalása.
8. Jegyzőkönyvi hitelesítők választása.

Jegyzet: Az alapszabályaink értelmében csak azon részvényesek gyakorolhatják szavati jogukat, kik részvényeiket egy hónappal a közgyűlést megelőzőleg nevére átíratva és azokat a közgyűlést megelőző nap déli 12 óráig a társaság pénztáránál letéteményezte.

Tartozik

Mérleg-számla 1909. december 31-én.

Követel

V A G Y O N		Korona	fil.	Korona	fil.	T E H E R		Korona	fil.	Korona	fil.
227	Pénzkészlet adai telep	27850	29			1	Részvénytőke			240000	
	» moholi telep	7209	42	35059	71	168	Tartalék alap rendes			85350	91
229	Váltók adai telep	751683	45			179	» külön			11315	34
	» moholi telep	917714	98	1669398	43	213	Betétek Takarékbetétek adai telep	495707	68		
209	Kötvény kölcsönök adai telep	186610	86				» » moholi telep	608167	19	1103964	87
	» » moholi telep	16888		203498	86		Folyó számlai betétek adai telep	22820	72		
63	Jelzálog kölcsön moholi telep			20193	26	212	» » moholi telep	15810	51	38631	23
208	Ingatlanok Intézeti ház Moholon			12000		217	Heti befizetések VII. csoport adai telep	33240	59		
207	Saját érték papir adai telep	3067	20			226	» » VIII.	8219	24	41459	83
	» » » moholi telep	10391		13458	20	216	Visszleszámított váltók Ada	226982			
117	Felszerelvények adai telep			400			» » Mohol	185074		412056	
218	Folyó számlán egyenlege			21023	81	182	Átmenő kamatok Ada	5067	62		
							» » Mohol	5025		10092	62
						8-94	Fel nem vett részvény osztalék			322	
						142 195	Egyenleg, mint nyereség Ada	13433	38		
						211	» » Mohol	18406	09	31839	47
						220					
				1975032	27					1975032	42

Tartozik

Veszteség- Nyereség-számla.

Követel

T E R H E K		Korona	fil.	Korona	fil.	J Ö V E D E L M E K		Korona	fil.	Korona	fil.
222	Kezelési költség: Lakbér, Postatávirada díj, könyvek, nyomtatványok stb. adatelep	2221	06			220	Nyereség áthozat 1908. évről			2589	14
	» moholitelep	1390	22	3611	28	223	Kamatok:				
221	Fizetések: Tisztviselők, igazgatóság fel- ügyelőbizottságok Ada	8813	28				Váltó és kötvény leszámítás után Ada	63177	68	128335	51
	Tisztv. felügyelőbizottság igazg. Mohol	8840	—	17653	28	55	» » Mohol	65157	83	937	52
	Kamatok:					61	Házbérvédelem			80	43
224	Betétek után Ada	25755	42				Adómentes				
	» » Mohol	24740	98	50496	40						
215	Visszleszámítás adai	9089	53								
	» Mohol	6993	51	16083	04						
	Adók:										
167	Jövedelem után Ada	1818	11								
	» Mohol	3330	92	5149	03						
135	Községi pótdó Ada			600	—						
64	Utadó			253	32						
778	Betét kamat után Ada	2666	—								
	» » Mohol	2474	11	5140	11						
	Jogilleték Ada			103	72						
	Leírások:										
219	Felszerelvények Ada	100	—								
	Behajthatatlan követelések	913	—	1013	—						
220	Nyereség mint egyenleg Ada	13433	38								
	» » Mohol	18406	09	31839	47						
				131942	65					131942	65

Ofner Adolf vezérigazgató Adán.
Ofner Ignác vezérigazgató Mohol.

Geiger Bernát könyvelő.
Horváth Emil könyvelő.

Nagypál József pénztárnok.
Matity Szlobodán pénztárnok.

Dr. Hercl Fülöp. Ifj. Kohn Simon. Jakovlyevity Nitya. Nagypál József. Müller Vilmos. Rosenbaum Adolf. Popovits M. Milán.
igazgatósági tagok Adán.

Beck Mihály. Matity Stevó. Dr. Ofner Odön. Dr. Nagy Gusztáv. Sztraka Ödön. Trenka István. Wolf Mór.
igazgatósági tagok Moholon.

Ezen Mérleg veszteség és nyereség számla alulírott bizottsági tagok által a kereskedelmi törvény 195. §-hoz képest megvizsgáltatott, helyesnek talált.
Ada, 1910. január 6-án.

Manheim Simon f. biz. elnök. Király Lajos f. biz. tag. Ofner József f. biz. tag. Burkovits István f. biz. tag.
Nagy Cirok Károly f. biz. tag. Stark Armin f. biz. tag.

Felügyelő bizottsági jelentés. Tisztelt közgyűlés. A kereskedelmi törvény 195. §-hoz megfelelően az elmúlt évben eszközölt beható vizsgálatok alapján van szerencsénk tisztelettel bejelenteni, hogy az Ada-Moholi Hitelintézet Részvénytársaság ügykezelése az alapszabályok és keresk. törvény határozmányainak teljesen megfelelő volt. Az 1909. évről az igazgatóság által elének terjesztett zárszámadásokra felvett leltárt, az intézet fő- és segédkönyveivel összehasonlítva minden tekintetben rendben találtuk és az igazgatóságnak az elért eredmény felosztására vonatkozó javaslatához hozzájárulunk. Együttal kérjük a t. közgyűlést méltóztatásuk jelentésünket jóváhagyólag tudomásul venni és a magunk mint az igazgatóság részére a felmentvényt megadni. — Ada, 1910. évi január hó 6-án.

Manheim Simon s. k. f. biz. elnök. Burkovits István s. k. Nagy Cirok Károly s. k. Ofner József s. k. Stark Armin s. k. Király Lajos s. k.
felügyelő bizottsági tagok.